

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 5061

Ekli “Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullandırılmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 4603 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile 5570 sayılı Kanunun 1 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

3 Ocak 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE HALK BANKASI ANONİM ŞİRKETİNCE ESNAF VE SANATKÂRLARA KREDİ KULLANDIRILMASINA DAİR KARAR

Amaç, kapsam ve uygulamaya ilişkin esaslar

MADDE 1 – (1) Esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, önceki yıllarda alınan kararlar kapsamında Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince (Banka) Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK) kefaletiyle veya doğrudan esnaf ve sanatkârlara kullanılmış olup bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden krediler ile 1/1/2022 - 31/12/2024 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) bankacılık usul ve esasları çerçevesinde Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği'ne (TESKOMB) bağlı Bölge Birliklerine ortak olan ESKKK'lar kefaletiyle veya ESKKK'ların kefaleti olmaksızın Bankaca doğrudan esnaf ve sanatkârlara kullanılacak kredilere, 1/1/2022 - 31/12/2024 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) geçerli olmak üzere, 3 üncü maddede belirlenen faiz indirim oranları uygulanır.

(2) TESKOMB'a bağlı bölge birliklerine ortak olmayan ESKKK'lar kefaletiyle önceki yıllarda yayımlanmış Bakanlar Kurulu kararları doğrultusunda kullanılmış olup bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden krediler için de 3 üncü maddede belirlenen faiz indirim oranları uygulanır.

(3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren Banka şubelerince doğrudan veya ESKKK kefaletiyle esnaf ve sanatkârlara kullanılmış olup bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden krediler ile 1/1/2022 -31/12/2024 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) bankacılık usul ve esasları çerçevesinde kullanılacak kredilere, 1/1/2022 - 31/12/2024 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) geçerli olmak üzere, 3 üncü madde uyarınca belirlenen faiz indirim oranları uygulanır.

Gelir kayıplarının karşılanması

MADDE 2 – (1) Bankanın, bu Karar kapsamında açılan kredilerden doğacak gelir kayıpları, kredilerin faiz tahakkuk tarihlerinde Bankanın kooperatif kredilerine özgü kaynak maliyeti dikkate alınarak belirlediği cari faiz oranları ile esnaf ve sanatkârlara uygulanan indirimli faiz oranları esas alınarak hesaplanır. Bankanın bu Karar kapsamında açılan kredilerden doğacak gelir kayıpları, ilgili yıl bütçelerine bu amaçla konulan ödenekten Hazine ve Maliye Bakanlığınca (Bakanlık) karşılanır. Banka, bu Kararın uygulanması sürecinde, belirlenen ödenek tutarının aşılmaması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(2) Banka, bu Karar ve önceki yıllara ait kararlar kapsamında kullanılan kredilere ilişkin bilgileri ve vade/taksit vadesi sonuna kadar hesaplanmış tahmini gelir kaybı tutarını, projeksiyon yapılabilmesini teminen, aylık olarak Bakanlığa iletir. Ödemeler, Bankanın, bu Karar ve daha önceki yıllara ait kararlar kapsamında kullanılan kredilere ilişkin vade/taksit vadesi sonuna kadar hesaplanan ve her ay kendi kayıtlarına göre kesinleşmiş aylık gelir kaybı tutarlarını ve yılın kalan aylarına ilişkin aylık projeksiyonları Bakanlıkça bildirilen formatta iletmesini müteakiben Bakanlıkça gerçekleştirilir.

Faiz indirim oranı

MADDE 3 – (1) Bu Karar kapsamında, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında kullanılacak krediler ile önceki yıllarda kullanılan kredilerden bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden kredilere, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralar kapsamında kullanılan krediler hariç olmak üzere %50 faiz indirim oranı uygulanır. Ayrıca, önceki yıllarda kullanılıp bakiyesi 2021 yılına devreden krediler için faiz tahakkuk tarihlerinde Bankanın kooperatif kredilerine özgü kaynak maliyetini dikkate alarak belirlediği cari faiz oranları ile bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla bu kredilere uygulanan faiz oranları arasında fark olması halinde esnaf aleyhine tahakkuk eden ilave faiz tutarı da, 31.12.2024 tarihine kadar 2 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında Bakanlıkça karşılanır.

(2) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9 uncu maddesinde belirtilen, geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan Kaybolmaya Yüz Tutan Meslek Kollarında (el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri,

kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bu işlere benzerlik gösterdikleri Bakanlıkça kabul edilen) faaliyet gösteren ve “Esnaf Vergi Muafiyet Belgesi” sahibi esnaf ve sanatkârlara bu Karar kapsamında 2022, 2023 ve 2024 yıllarında kullanılacak krediler ile önceki yıllarda bu kapsamda kullanılan kredilerden bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden krediler için % 100 faiz indirim oranı uygulanır.

(3) 05/06/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu kapsamında, kredi başvuru tarihi itibarıyla en az 1 yıllık ustalık belgesine sahip olan ve ustalık belgesiyle ilgili meslek kolunda, son 1 yıl içinde kendi adına işletme kurduğunu belgeleyen girişimci esnaf ve sanatkârlara, bu Karar kapsamında 2022, 2023 ve 2024 yıllarında kullanılacak krediler ile önceki yıllarda bu kapsamda kullanılan kredilerden bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden krediler için % 100 faiz indirim oranı uygulanır. Bu destekten son bir yıl içinde ticari faaliyetini veya vergi mükellefiyetini sonlandıranlar faydalanamaz.

(4) **(Değişik: RG-22/10/2022-31991-C.K-6250/1 md.)** Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından sağlanan hibe ve faizsiz kredi desteğinden yararlananlar hariç olmak üzere; KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimini bitiren, başvuru tarihinde 35 yaşını tamamlamamış olan genç girişimci esnaf ve sanatkârlara KOSGEB tarafından onaylanan projelerini Banka’ya sunmaları durumunda 300.000 TL’ye kadar % 100 faiz indirim oranı uygulanarak kredi kullanılabilir. Ancak, bu imkândan bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden kredi borcu bulunanlar yararlanamaz. Bu karar kapsamında 2022, 2023 ve 2024 yıllarında kullanılacak krediler ile önceki yıllarda bu kapsamda kullanılan kredilerden bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden krediler için %100 faiz indirim oranı uygulanır.

(5) Esnaf ve sanatkârlara makine, ekipman ve demirbaş alımları, işyeri modernizasyonu veya hammadde ve döner sermaye ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 30.000 TL’ye kadar kullanılan kredilerden bakiyesi 2022, 2023 ve 2024 yıllarına devreden krediler için %100 faiz indirim oranı uygulanır.

Gelir kayıplarının tespiti

MADDE 4 – (1) Bu Karar kapsamında yapılan ödeme ve ödemeye ilişkin işlemler yıllık bazda Hazine Kontrolörleri Kurulunca incelenir. İncelemeler sonucunda düzenlenen raporlar ile yapılan tespitler Bakanlık ve Banka tarafından esas alınır.

(2) 2022, 2023 ve 2024 yılları ile incelemesi henüz tamamlanmamış önceki yıllara ait gelir kaybı uygulamalarına ilişkin olarak raporla tespit edilmiş lehte veya aleyhte tutarlar taraflarca faiz hesabı yapılmaksızın nakden ödenir. Raporlar sonucu Bankaya fazla ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde fazla yapılan ödeme Banka tarafından raporla tespit edilen tutarın kendisine tebliğini takip eden 10 iş günü içerisinde Bakanlığın ilgili hesabına nakden ödenir. Bankaya eksik ödeme yapıldığının tespiti halinde ise eksik yapılan ödeme, ilgili yıl bütçesinde gelir kaybı için ayrılan ödenekten Bakanlıkça nakden karşılanır.

(3) Uygulamanın sona ermesini müteakiben, raporlarla tespit edilen tutarlar üzerinden taraflar yükümlülüklerini ikinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirir.

Diğer hükümler

MADDE 5 – (1) Ertelenmiş, taksitlendirilmiş veya yeniden yapılandırılmış kredi borcu olup geri ödeme süreci devam eden esnaf ve sanatkârlara, vadesi/taksit vadesi geçmiş borcu bulunması durumunda, tasfiye olunacak alacaklar hesabında borcu bulunanlara ise söz konusu borç tamamen ödenmeden bu Karar kapsamında hiçbir şekilde kredi kullanılmaz. Esnaf ve sanatkârların mevcut kredilerinin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun “Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği” çerçevesinde Tasfiye Olunacak Alacaklar hesabına alınmaları halinde bu krediler gelir kaybı uygulaması kapsamından çıkarılır. Vade tarihinden itibaren bu krediler, Bankanın usul ve esasları uyarınca tahsil ve tasfiye edilir.

(2) Bu Karar kapsamında açılan kredilere, vadesinde/taksit vadesinde ödenmemesi halinde, vade tarihi/taksit vadesi tarihinden itibaren geciken tutarlar için gelir kaybı hesaplanmaz.

(3) **(Değişik: RG-22/10/2022-31991-C.K-6250/2 md.)** Bu Karar kapsamında kredi kullandırılacak esnaf ve sanatkârlara, geriye dönük bir yıllık süre dikkate alınarak bir yıllık süre içinde en fazla üç defa faiz indirimli kredi kullandırılabilir ve toplamda geri ödemesi devam eden faiz indirimli kredi hesap sayısı üçü geçemez. Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden üçten fazla faiz indirimli kredisi bulunan esnaf ve sanatkârların bu kredileri karar kapsamında izlenmeye devam olunur, durumları bu maddeye uygun hale gelene kadar yeni kredi kullandırılmaz. 2020 ve 2021 yıllarında “Ekonomik İstikrar Kalkanı” paketi kapsamında esnaf ve sanatkârlara kullandırılan krediler kullandırım tarihinden itibaren bu fıkra hükmünden istisnadır.

(4) **(Değişik: RG-03/03/2023-32121-C.K-6883/1 md.)** Başvuru tarihi itibarı ile son 3 yıl içinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının toplam 75.000 TL üzeri faiz ve/veya hibe desteği niteliğindeki desteklerinden faydalanan esnaf ve sanatkârlara bu Karar kapsamında aynı işletme için aynı konuda faiz indirimli kredi kullandırılmaz. Kredi kullanacak esnaf ve sanatkârlardan, son 3 yıl içinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan aynı konuda toplam 75.000 TL üzeri faiz ve/veya hibe desteği niteliğindeki desteklerden yararlanmadıklarına, bu desteklerden yararlandıklarının tespiti halinde bu Karar kapsamındaki faiz desteğinin iptal edileceğini kabul ettiklerine dair taahhütname alınır.

2016 yılında uygulamaya konan KOSGEB Sıfır Faizli İşletme Kredisi Faiz Desteği Protokolü ile 2017 yılı KOSGEB Sıfır Faizli İşletme Kredisi Faiz Desteği Protokolü kapsamında KOSGEB destekli kredilerden yararlanan esnaf ve sanatkârlar ile deprem, heyelan, sel afetlerine ve/veya terör olaylarına maruz kalmaları nedeniyle “KOSGEB Acil Destek Kredisi” programı kapsamında KOSGEB destekli kredilerden yararlanan esnaf ve sanatkârlar bu fıkra hükmünden istisnadır.

22/12/2020 tarihli ve 3323 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan Esnaf ve Sanatkârlar ile Gerçek Kişi Tacirlere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Destekler Hakkında Karar, 5/2 2021 tarihli ve 3506 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetlerinde Bulunan İşletmelere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Ciro Kaybı Desteği Hakkındaki Karar ile 20/5/2021 tarihli ve 3998 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan Esnaf ve Sanatkârlar ile Gerçek Kişi Tacirlere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Hibe Desteği Hakkında Karardan faydalanan esnaf ve sanatkârlar bu fıkra hükmünden istisnadır.

(5) **(Ek: RG-03/03/2023-32121-C.K-6883/1 md.)** Banka, Gelir İdaresi Başkanlığı’ndan vergi mükelleflliği kayıtlarını temin ederek gerekli kontrolleri yapmakla yükümlüdür. Bankaca ilgili kişinin vergi mükelleflliği kaydının sonlandırıldığının tespit edilmesi halinde vergi mükelleflığının sona erdiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde tekrar esnaflık faaliyetine başlamaması durumunda mevcut kredileri gelir kaybı uygulamasından çıkarılır. Mücbir sebepler dışında vergi mükellefiyeti sona erenler için vergi mükelleflığının sona erdiği tarihten itibaren ödenmiş olan gelir kayıpları Bakanlığa iade edilir ve kalan vade boyunca gelir kaybı ödemesi yapılmaz. Bununla birlikte bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce geçerli olan Hazine faiz destekli kredi kullandırılmasına ilişkin yayımlanan ilgili yıl kararları ve bu kararlar kapsamında vergi mükelleflığının sona ermesine rağmen ödenmiş olan gelir kayıpları talep edilemez.

(6) Bu Karar kapsamında kullandırılacak krediyi talep eden esnaf ve/veya sanatkârdan, faal bir şekilde esnaflık faaliyeti yapmakta olduğunu ve ticaret odasına kayıtlı bir ticari işletmenin ortağı ve/veya sahibi olmadığını beyan eden bir taahhütname alınır.

(7) Kredinin tahsisi aşamasında esnaf ve sanatkârlardan bu Karar kapsamında tahsis edilen kredinin; faaliyet alanı dışında kıymetli maden ve döviz alımında, diğer yüksek riskli finansal araçlarda, harcama yapılmaya kadar Bankada tutulanlar hariç vadeli mevduatta, portföy yönetim şirketlerinde ve aracı kurumlarda ya da bunlar dışında herhangi bir kredi verende ve herhangi bir yatırım aracında kullanılmayacağına dair taahhütname alınır. Kredinin

amacı dışında veya gerçeğe aykırı beyanlarla kullanıldığının tespit edilmesi halinde kredi, gelir kaybı uygulamasından çıkarılır.

(8) Bu Kararda belirtilen esaslar dışında, söz konusu kredi kullandırmalarında Bankanın usul ve esasları uygulanır.

(9) Hazine ve Maliye Bakanlığı gerektiğinde bu Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Karar 1/1/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Karar hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.